

ispisani sa dopisi na tiskaju.
člana sa pismom tiskaju po 5
rata redak. Oglasi od 5 re-
dakto 60 ob., za svaki redak
nd.; ili u službu optovaranja
godbe sa upravom. Novi se
postaraku naputnicu (as-
postale) na administraciju
"Sloga". Isto, prešimo i naj-
poštu valja točno osuzeti.

au list nedodji na vreme,
to je učinkovit u otvo-
pismu, na koje se ne plaća
rino, ako se izvana napiše:
"Reklamacija".

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

"Slogom rastu male stvari, a nezloga sve gospvar". Nat. Pos.

Iziv na predplatu.

Ovim mjesecom svrjava mnogim
našim čitateljima predplata na I. po-
dište tokuće godine.

Medju našimi čitatelji imade-
go i takovih, koji nisu platili lista
za prvu polovicu godine, a na-
st našu imade napokon i takovih,
nam doguju predplatu ili za oglase
više godina.

Pozivljemo indi ovim jedne, druge
če, da obnoviti izvore predplatu,
če, da nam pošalju predplatu za
tokuću godinu i napisled, da ne-
nici već jednom poravnaju svoje
ime.

Nuš list je bez svake druge pod-
e osim one svojih čitatelja. Ovih
dakle sveta dužnost, da list dobro
čiju, kao što ga i točno primaju-
oja vrsti biljege, papir, tiskat itd.
ramo mi točno i redovito plaćati,
itu se odkuda, ako naši čitatelji
iredno ili nikako neplaćaju.

Prosimo dakle sve naše čitatelje,
nam neotežju i onako pretežak
čaj, te da naši pravi rodoljubi
lupru redovitom predplatom i tou-
u izplatom zaostanaka.

Nadamo se, da naš vapaj neće
ati glas vajajućega u pustinji.

Uprava „Naše Sloga.“

Imunitet") zastupnika naroda.

Spomenuli smo već poslednji put, da
razni zastupnici na carevinskom viču
likom razprave o izradbi nekih zla-
zničnih zastupnika takodjer o stvari
čega zastupnika g. Spinčića, te
ili, da ćemo to donjeti od rdeči da rieči
prevodu. Evo nas, da izpunimo svoje
čestitosti.

Ceski zastupnik g. dr. Kramar reče:
loram rči, grozno je za budućnost i
može za nas, što moramo proučiti;
stvar Spinčića u dodataj na dnevni
(Živo odobravanje), stvar, gdje se radi
jednoj povredi prava imunitete po uprav-
i samovolji. (Bravo!) — Zastupnik dr.
me: u Ugarskoj nobi se čakalo jedan
n.) Kamo vlastimo? Hodemo li su sami
i sami sobi uzeti svaku sponu časti?
pričavam se na lievu stranu kače (Uzkljic
putan; o ja!) Ona je učinila ovaj ustav,
i učinila zakon o imunitetu (Zastup-
nik dr. Vučut: ali samo za se!), i ja
ekujem od nje, da je tim postavlja na-
du, koje valja za sve, bez obzira, da li
zastupnik ove ili one narodnosti. Ja
bih rad bio prisiljen rči, da ste ova za-
vare stvorili, da vam dobro dodju, i da
da ljubav do slobode i prihvatanje imuni-
te pred jedinom Slavenom prestaje. Go-
sredo moja, sluđaj se ožiljan i kaže jašno
oko su manjkava naša ustanove o imuni-
tetu. Ako se radi o uređu na časti, o
okrešu zakona o udržavanju, onda se
ču pita, i mi woramo jedva privoliti,
i zo postupa; ali ako je disciplinarni
stupnik doseg bezpriskor činovnik na
stu bačen, samo za to, jer neštinu učita
ugoga nego, da i izvan kače zastupa na-
de, za koje je poslan u ovu kače, da
zastupa, tad toga parlament nobi smije-
ti. (Živo odobravanje sa strane pri-
ma). Gospodo moja, to je u istini naj-
evidnija povreda imunitete, koju se u
če predstaviti može, i opravdava je brig
parlementarizam, ako rčem, da ovom
čarju nemožemo dalje satezati. Drugdje

bila bi iz toga nastala glasovita rasprava,
parlament bi se bio digao kao jedan muž
i u slobodi svojeg člana branio svoju
čast. Ali kod nas, gospodo moja, moramo
čest. Ali kod nas, gospodo moja, moramo
čest. Ali kod nas, gospodo moja, da bi kače
dužna bila ili prilići vladu, da oponoz-
naredbu gledo gospodina zastupnika Spin-
čića, ili ako bi se pokazalo, da zakon
o imuniteti nije dostatan za takove sluč-
jove, i da ga ne može upotrijebiti, da se
zastupniku kruh uzmee, tad se mora taj
zakon promjeniti. Temeljni državni zakon
dozvoljava činovniku bezuvjetno poprimiti
se mandatu; on po zakonu dobiva dopust.
A mi, da i uvedemo upravu dopustiti mo-
gnost, da ima zastupnika disciplinarnim
postupkom rukub, i da ga omoguđašo-
u njegovoj političkoj i osobnoj slobodi?
— to absolutno nije moguće. Ali još više.
Ako se imade koga sudu izručiti, pita se
ovdje na dožvolu. Kod sudu imade neko
jamstvo, da nevlada absolutna samovolja,
nega zakon. Ali vi ipak poznate disciplin-
arni postupak upravnih oblasti. Vi znate
notrebom o tom govoriti — da je više
nega dužno, da se preuredi, i kako je
potrebno, da se za to zaustave. Tomu za-
mogovljenu postupku hoćete izručiti za-
stupnika, bez da je kače zapitana? To
nemožete učiniti, to nećete učiniti, jer znate,
da je prije uvjet zdravoga parlamentarizma
sloboda zastupnika, i ja sam osvjeđeno,
da će glasovati za predlog, koj cu danas
postaviti, da se nazame predlog Pacákova,
odnosedi se "na stvar". Spinčićevu,
motuo na slijedeći dnevni red. (Povlađjiva-
njem). Gospod Škoro, vi doteči za to glasovati,
jer znate, da se neradi u zastupniku
Spinčiću, u njegovoj osobi, nego u
velikom načelu, za poslednju tvrdnju
parlementarne slobode, o prvom uvjetu
časti i ugledu parlamenta (Živo odobrava-
nje sa strane pristaša)."

Zastupnik g. dr. Pacák reče: „Go-
sredo moja! Jedno je u predlogu izbora,
čim se posvoje slazem, to su one rči u
izvještaju, gdje se kaže (čita): „Tu se
mora prije svega uzeti u obzir, da se za-
stupniku naroda, koj uživa pravo imunitete
u vlasnu svojega zvanja, takodjer izvan
službe njegovo političko občenje sa pakom
manje jo moguće omoguđaše.“ To
če avaki vas podpuno podpišati i ja vas
spominjem na to, da je godine 1889 —
oznjam kojom prilikom — njegovo
uzvišenost ministar-predsjednik grof Taaffe
čišćeno načelo potvrdio. I ako motrite stvar
kojeg Spinčića, o kojoj je u kratko
govorivog kolega Kramar, i o kojoj
je rekao, da će predložiti, da se ovdje u
kače raspravlja, tad čete uviditi, da su u
svoj stvari celi i učelo prekopitilo. Ja
s toga želim, da se to načelo, kojeg su jo
poprimili jednodušno u imunitetom od-
boru, takodjer u stvari kolege Spinčića
uporav. Gospodo moja! Drugi parlament
nego austrijskog bi se u stvari, gdje se
radi o njegovoj imuniteti i o neodvisnosti
zastupnika, sa svim silanci zaustavio, da taj
predlog na dnevni red dodje. Nam se jo
je opotovano, občeslo, da će doći na
dnevni red. Odprato, gospodo moja, ja
vjerojajem uvek u muževnu rčid, ali čini
mi se, da se ovdje o tom radi, da se svak
stvar zavleće (Tako ja! sa strane pristaša),
jer poslije graditeljskoga obrta dolazi pred-
log o valuti, a tad da se reči, predlog
Spinčićev ne može doći u raspravu.
Pomislite sv, koji ste činovnici ili pro-
fesori, o čemu se ovdje radi. Glavna stvar
kad svakoga zastupnika je ipak neodvis-
nost. Spinčić pak, jer so jo izrazio,
da želi sjedinjenje Hrvata pod krunom
Njegove Voldanstva, i joj je radio za
hrvatske izbornike, bio jo učlan slobod-
nog sabora, a učlan slobodnog rčid, ja sam
svojom imenu dužna zauzeti se za čuvanje
jednako posoran biti, da li se radi o ve-
likom Hrvatu, ili o Čehu ili o Slovenu
ili o Njemu. Ona se mora zauzeti, jer so
jednako zastupnika u njegovom slobod-
nom krugu djelovanja. Ja se dakle uslo-
vujem upraviti poziv, i nadam se —
premda se bojim, da bih se mogao pre-
variti — da će, kad se danas ponavi pred-
log Kramar, svakako, kuke od nje
da zahtijev, izreći se za to, da konadno
taj predlog dodje na dnevni red, i da će
se navlaštiti liberalna stranka, koja je po
svojem imenu dužna zauzeti se za čuvanje
političke slobode, kao jedan muž za to se
zauzeti.“

Kako već poslednji put javisemo, pred-
sjedništvo samo postavilo je predlog Pa-
cákova u stvari Spinčićevoj na
dnevni red, dakako poslije predmeta, koj
su liberali!), tad bi se bila morala pitati

od kače izručba, što se pak nije dogodilo.
Ovdje je slučaj gdje moramo stvar kako
valja do svrhe — ne kao kod Tegethoffa
(Živahnost kod pristaša) — dovesti. Koja
doslednost jo tako kod nadanje vlade?
Njegova preuvišenost grof Taaffe je
imadu ko postaviti pred imunitetno pravo.
Njegova preuvišenost Gauthier, pro-
izvadatelj elektricitete u Češkoj (Živahnost),
je koleg Spinčića radi poli-
tičkih govorova i činova, kojim se nije pri-
govorilo, suspendovao, a sad jo njegovo
djele, da stvar u raspravu nedodje, jer
znači jako dobro, da neima većeg
samovolje, nego je onaj, koj je ministar
protežio proti Spinčiću poduzeo. Bila
bi aranđeta, kad nebi parlament u obrani
svježest, svojih prava, tako daleke isao,
da skitnja, da ta stvar dodje na dnevni
red, te da se ministar rči, da je zakon
upravo preko koljene prokršio. Jednom se
reči: proti Gauthieru nećete po-
dignuti tužbu. Ne! jer nam on ponekle
nije (Živahnost), al je mislim, da
je viscke kače dužna, da se za toga kolega
vršiće zauzme. Sto bi se dogodilo u takovo
slučaju u francuskom, u engleskom,
u ugarskom parlamentu! A mi da moramo
štatižiti zadovoljstvi sa samim občenjima?“

Zastupnik Kaiser, Niemann, reče:
„Kako se maleno cijeni može dati pred-
logu (Glode Pomerstorfera), proizlazi iz
drugoga slučaja, kojega se su već dotaknula
dvije govorinice, iz slučaja zastupnika Spinčića.
Gvdje jo ipak mnogo gora povreda
imunitete. Ali rabljene rči (Pomerstor-
ferova) su ipak nešto ostro, i svakto mora
reći: on bi bio mogao isto drugim rčedim
reći. Naptopsu tomu imadu izražati dru-
goga zastupnika (Spinčića), koji jednostavno
misli, da bi jedan dio države obzirom na
upravu, morao drugomu približiti, da se
zadovoljstvi postavi na sastav občenja?“

Na tu interpelaciju čestim se slično
odgovoriti.

se raspravlja i za koj se nezna, kad će
se svrati.

Zastupnik Kramar je na to izjavio,
da sužeće svoj predlog, ali samo pod
uvjetom, da se predlog Pacákova raz-
pravi prije predloga o uređenju valute.
Predsjednik mu na to odvrat: ja sam već
oglasio, da taj predmet dolazi u raspravu
odmah poslije predloga o gradjevnom obrtu.“

Odgovor

ministra-predsjednika i upravitelja notarijih
poslova grofa Thaffen, prečitam u sjednici care-
vinskog vijeća dne 18. maja 1892., na inter-
pelaciju zastupnika dr. Bartoli i drugova
od 19. februara 1892. ob izborima sgodnjih u
Kanfanaru i Sv. Videnti mjeseca
oktobra 1891.

U sjećanici ove visoke kuće od 19. febr.
t. g. podnesla su gospoda zastupnici dr. Bartoli
i drugovi interpelaciju, odnosile se na postu-
pu upravitelja kotskoga glavarstva u Puli
i koturskoga komisara, dodijeljenog tomu ko-
tarinskom glavarstvu prigodom izbora izbornika,
obavljene u Kanfanaru i Sv. Videnti dne
26. odnosno 29. oktobra 1891. za izbor jed-
noga zastupnika carevinskoga vijeća za zapadno
izvajanje občine Istre, i upozorujući na više
slučajeva posebno navedenih o tohožnijih iz-
bornim uplivima, na me pitanje upravili, da li
su mi ti sgodjali poznati i što kanim narediti,
da se slični u budućnosti nedogadjaju.“

Nu na tu interpelaciju čestim se slično
odgovoriti.

U interpelaciji tuž se prije svega na
to, da je c. k. kotarski komesar po Rubelli,
koji je kod tih izbora bio kao izborni ko-
miser, jednostrano podupirao slavensku stranku,
koja agitacija je na svih mjestih dopustio, a
usuprot Talijanom približio, da takav djelatnost
razvija, dapače i po žandarim zbirano, da se
jednostavno približe seoskim biračem i da
jednostavno pozivaju na njihovu
prijozivu. Tu se imenito upozoruje na
njihovu djelatnost župnika u Kanfanaru,
Petrę Studenca i tamošnjega kooperatora Jo-
simu Cotelja. Nadalje se tvrdi, da je u objih
mjestih svakomu, čini i biračem bio zabranjen
pristup u biračište, i da jo veliki dio putova
vodećih obližnjih, na me pitanje upravili, da li
su mi ti sgodjali poznati i što kanim narediti,
da se slični u budućnosti nedogadjaju.

Na tu interpelaciju čestim se slično
odgovoriti.

Kako u Kanfanaru tako i u Sv. Videnti
bile su za obavljenje izbora jasno opredjeljene
prostорије na raspolaženje, u koje je moglo
istodobno samo malo osoba, tako, da se je
moralo držati u prizore da sabirajuće se biraju
u Kanfanaru dvoriste docićne kuće, a u Sv.
Videnti shodno opredjeljene duc javnog trga
pred izbornimi prostorijama se mohacevati; u
taj prostor moguo je bez zapriče doci svaki
birač, dokim su u pravu izbornu prostoriju bili
pojedine pripremili samo emi birnici, koji bi
jednostavno prozivani, da dušu svoj glas.

Bila je to mjeru, poduzeta samo iz ob-
zira na birača i svrhom, da se duva sloboda
izbora, i kojih su na dan izbora odobravole
obje stranke.

Od objiju imenom spomenutih svećenika
zapustio je župnik Studenac — minograd
spomenuto 80-godišnji starac — avej stan
o 11. ur. pr. podne, dakle dve ure poslije
početka izbora, i vratio se kući bez da se jo
zadržao po dušu svoj glas.

Druge imenom, kooperitor Cotelj, bio je
za vrijeme izbora prisutan u izbornih prostorijama,
čemu se prigovoriti no može, posto ima
pravo izbora i pošto se je bayo samo sa
bilježkami o odavanju glasova.

Protivne trdje gospode interpelanta noimaju
s toga nikakvoga stvarnoga temelja.

Izvan prije spomenutih prostora opredjeljelj-
nih za birače, uzdržavali su red u oblik
izbornih mjestih, točnije žandar i male su strog
nalog, da neomoguđaju na nijednu kuću pri-
vesti izbornu agitaciju, i da zabrane samo
mališu a obice, i napose djelatno zapriče
slobode izborna birača jedne stranke po sumi-
ljenici drugoga smjera.

Na slijedeće, koji su se abili izvan prostora
za birače, protežu se duljne točke prituže
interpelacije, u kojih se tuži, da su žandari

u sv. Vićenti zatvorili pristup u sve javne prostorije, pače i u privatne kuće, da dr. Dobranović nebjinje dozvoljeno ići u kuću njeve sestre, niti samom interpellantu niti njegova nećima ukućanju sumišljenikom u kudu Giorgisa, i da su birači bili po žandari odstranjeni iz te kuće; da je ponovno imenovan kotarski komisar na predstavke Talijana o nejednakom postupaju se strankama i na tobožnje pretinje umorista sa strane Hrvata i na njihovo oboružanje odgovarao sa micanjem rameva i sa posprudnim izgovorom; da su nadaljio sve te odredbe proizašle iz osobnih razloga od kotarskoga poglavara puljskoga.

Ovdje moram opotovljeno opaziti, da su u vremenu ovih izbora obje stranke bili skrajno razdražene i jedna na drugu struveno kivne bile, posto su u ovih o b i h biračih izbori obavljeni dne 24. istoga mjeseca morali biti po kotarskomu glavstvu uhištani, tako da se bijaju bojati, mu predstojecu dva izbora izbornika neće se moći obaviti, niti se neuopovravi najveći obzir, bez ozbiljnoga sukoba stranaka niti bez bunjenja javnoga reda. S toga je kotarski glavar i izborni komisar imao dvostruku zadatu, s jedne strane uzdržanje reda, s druge zaprijetjeno nasilnog izbornoga uplivanja.

U tu svrhu naredilo so je prije svega, i to u sporuzumu sa občinskim načelnikom, da se zatvori krčmo uklanjanje se blizu izbornih prostorija. Već obzirom na razdraženost birača bila je ta mjeru potrebna, pri čem valjalo je još u obzir uzeti, da bješo u izbornom mjestu seljaka iz občine Sv. Vićenti i iz sojedinih občina, koji neimaju izbornoga prava, i na kojih se jo viđelo, da će kod eventualnoga nereda sudjelovati. Moglo se je očekivati, da će se ti živilji zasjeti u jednoj ili drugoj krčmi, i da će vinom uigrjani, došav u doticaj za protivnici, početi raditi i izazivati. Osobito bilo se jo bojati, da će se dati povesti na nasilne človeke, aka izbori izpadnu nepovoljno za njihovu stranku.

Tvrđaju, da je dr. Dobranović bio zaprijećen do stana svoje sestre, žene Karla Giorgisa, neima po izvidili stvarnoga temelja, jer je njihova kuća daleko od trga i izbornih prostorija. U toj kući imali su talijanski agitatori svoj glarni stan, namjerom, da uspori preduzećih mјera, idu na trg pridržati za birače i da pod izlikom, da ulaze i izlaze, razpredju agitaciju među biračima, posto su vrata te kuće posve blizu vrata izbornih prostorija, i posto se je moralno proći po zatvorenom trgu, ako se je bijelo do nje doći.

Kad su k tomu spomenuti agitatori poduzeli, da birače zavadi sa obećanjem tu kuću, dapače i da jih u nju uredi i da njim dadu obilno piti, što je izazvalo među biračima sve to veću zlovolju, s koje bi bilo lako došlo do činova, smatralo je izborni komisar shodnim, da zabrani prihod k rečenoj kući i da zahtijeva, da se u njoj sakupljeni birači, kakvih 20 muževa, koji bijaju vinom razdraženi i dijelomično pijani, iz kuće odstrane. To se je bez prigovora i dogodilo. Ali niti tada nebjijaše zabranjeno pripadnikom kuće, niti se obavili nijem bližnjim u kuću umaziti.

Što se tiče tužba i predstavka talijanskih pristaša, na koje je izborni komisar odgovarao sa micanjem ramena i čak sa posprudnim izgovorom, ja sam u stanju označiti to kuo navod, koj neodgovara činjenicama.

Kako je preduvjeđeno tako i na dan izbora bilo je mnogo gospoda, imenito žemaljski predsjednik dr. Gambini, neutralnije u tom, da sile na odlučne mјere za osobnu sigurnost i na odvraćenje od navalja, pri čemu su raznaučili nevjerojatne glasove o pretujanju umorista, ob oboržanih napadaju i slično. Izaslani činovnici nije mogao ni uno, nego da takove vesti označi kao pretjerane, i da u obecnosti i uverava, da su se poprinsile svrsi shodne mјere.

Predsjednik preduvjeđeno se je preduzmeti na redhau u izbornih mjestih izgrodje svake vrsti. Što se posebice tiči prijave dr. Gambiniju, da se je dan 29. oktobra u Smoljanih napalo kamenjem na Talijane, povela se je sudbena iztraga proti zločincu na temelju preduzeta izvida.

Da bi bili hrvatski birači dosli u izbornu mjesto oboržani, kašto to tvrde gospoda interpellanti, niti to neodgovaraju istini. Kod jednoga jedinoga birača našlo se je revolver. Mnogi birači pak nosili su običajne batine, rad česa se jo naredilo, da jih moraju odložiti prije, nego li uđu u izbornu prostoriju.

Ako je konačno kotarski glavar pl. Conti, s uzroka, što neima u Sv. Vićenti lječnika, naredio, da dodje tamo vodnjanski občinski lječnik dr. Rembo, to bi ja označio kao ču obzira, koji je stanje stvari odobravalo.

Iz toga obrazloženja neki izvori visoka kuća uvideli, da ono, što se je predbacilo imenovanom kotarskomu glavaru i odnosnom izbornom komisaru neima stvarna temelja, da bijaju njihove naredbe u odnosaših utemeljeno i da se timi naredbami nje niti povrđuju zakoni, niti škodili slobodnom pravu izbora.

S toga moram sumnjičenja odnoseći se na nepristranost spomenutih činovnika najod-

lužnje odbiti, i nenasilni potrebitim, da dade dalje naredbe u smjeru naznačenom po gospodi interpellantih.

D O P I S I .

Buzet, 20. maja 1892.

Molim vas, gosp. uređaču, uvrstite u dnu "Naku Slogu" ovih par redaka o učiteljskom zborovanju dne 10. maja u drevnom našem gradu.

Pošto nije o. kr., oblast dozvolila, da bude zborovanje javno, sabralo se je učiteljstvo u sobi ovlašćenje hrvatsko učionice, koju se je u ovu svrhu dobrohotno ustupilo. Predsjednik gosp. Miroslav Antečev, konstatovao dostatni broj članova, otvorio u 10 sati skupštinu. Točku dnevnog reda nuda ovde razglabati, pošto nebi to sve citace zanimalo, samo ču zabilježiti neke i za Širu čitalačku publiku čanimivo orioce. Znamenitija točka bijaše "nakako s. Svečani govor u proslavlju triestogodišnjeg Jana Amosa Komenskoga". Gospodin Krsto Bogatec podočio nam je u dovršenoj elici život i rad tog svjetovno-slavnog Čeha Potanku opisao nam je njegove zasluge za obuku i školstvo. Jan Amos Komenski je posuđivač pričao životu pedagoški istinu: "Dječju maturu se najprije u materinskom jeziku podučavati, a kasnije, na temelju materinskog jezika, može se učiti i tudjih jezika. Gosp. Bogatec nabrojio je zatim znamenita djela Komenskoga, koja su u sve skoro europskoj jeziku provodjena.

Iz izvišća predsjednika valja mi sličdeće navesti. Ime društva glasi: "Slovensko učiteljsko društvo za koparski i kotarski". U lanjskoj glavnoj skupštini predređeno bijaše, neka bi se, pošto ima društvo i hrvatskih učitelja, promjenjilo ime društva u: "slovensko-hrvatsko" itd. Predlog bijaše primijenjen jednoglasno ali višo oblasti nisu tega odobrili, jer za tu promjenu nisu glasovale dve trećine članova, kojih lani na skupštini bilo nije, i žalbuće ni ljetos se nije moglo sbog istog nedostatka ovo predložiti. Iz ovoga može se opiti žalostnu istinu, da učitelji malo mare za ovo po njih jako važno društvo. Izaknut moram također, da nije bilo na ovoj skupštini nijednog učitelja hrvatske narodnosti, akoprem nje više u ovom kotaru." (Izuzeti valja hrvatsko pomorska učitelje-svećenike, koji su se pozivu u "Naku Slogu" u podpunom broju izvukli).

Po izvršenjem dnevnog reda zahvalio se predsjednik prisutnim članovom na učestvovanju te zaključio zborovanje u 2 sata popodne pozvav prisutne da učaklju Njego. Veličanstven trokratni život, čemu se skupštini određivljene odzavali.

Po svršenom zborovanju uputili smo se svim u prijatno, narodno seo - Sveti Martin na skupni objed k čeklič-narodnjaku i občinskom zastupniku gospodinu Jakovu Drašiću. Sabralo se ovđe i više nešto rođoljuba kano gg. Sanković, Matijetić, Nedeljko Flego, Antu Flego i dr. a njima na čelu načelnik grada Buzeta i občinski zastupnik gosp. Fr. Flego.

Pošto se je moralno sa dnevnog reda izpustiti pjevanje, nastaviti se isto ovđe uz kapljicu izvrstnog vina iz poznate kobe narodnjake Očota. Krasna pjesma dr. G. Ipavca: „O triestogodišnjici J. A. Komenskoga“ optovala se više puta. Novi predsjednik gospodin Krsto Bogatec održavio je prisutne goste, a zahvalio se jo uime gostova gosp. Fr. Flego. To na zdravio učiteljstvu zanosnim rječima.

Predsjednik proštao došlo brajave i listovo, koji neka ovđe sledi:

Trst. Utokao nam vlek. Želimo vovoce. Izprljajte. Posdržavljamo sveardno dijete prosvjetice puka, njihova luč razprila stoljetna tamu. Uskorila pjesnikova: "Zora puca, bit će dana".

Dr. Trinajstić,
prof. Čubretović.

Trst. Dične pionire narodne prosvjetne pozdravljaju srdačno u srcu rade Istre Mandić.

Matulje. Sjedinjenim silam napred prosvjetom u maglovitoj istini. Slava Komenskemu! Živili pobornici bratske, hravateke i slovenске uzajamnosti i sloga.

Učit. društvo kotara Volosko.
Predsjed.: Butković.

S e z a n a . Vse zavedno učiteljstvo vseh narodov proslavlja po svojim modib našenjaljnočega volevoma, prvega učitelja narodov, vizišnoga apostola ljubomira do člostva, prvega pedagoga J. A. Komenskoga. Živelo tako zavedno učiteljstvo!

) Nemojemo odobrili tu nemarnost i nekologialnost gospode učitelja Op. Ured.

Da se Vaša slavnost u to plomerito evrlo najdostojnje, najkolegialnije i za učiteljstvo najčestnije vršila bude, sam već kakor prepričan, ker Vi ste prvi već učiteljstvo u tužnici a zavestnej Istri-omilji, ki atope neustrašeno u neumornu korak za korakom u kolo boriteljav za pravo svobodu in omiku. Bog Vas poštili Živila bratske učiteljske vrijesnosti!

Odbor učit. društva za sečanski okraj.

Predsjednik: Kant.

Dospjelo je i inih listova, među njima i učiteljstva u rovinjskom Školu gosp. Žilja.

Razveselio se društvo još većma, kad su došjeli i avandenci gp. Vranid, Brović, Nedved, Haćek, a na čolu im pred. gospodin dekan Kalac u našem kolo. Pjesme slijedile su napitnicam do kasne noći. Među napitnicama spominjem onu gosp. Antečevu svećenstvu u Kalacu, kojoj je gosp. nadžupnik Kalac odgovorio krasnim rječima, kojo su iz srca izlazile i u - sreci zalaže. Niti napitnice gosp. Haćeka ne smijaju zamuditi, koji je u dekumu jeziku odgovorio zdravljicu gosp. Bogatac u slavu J. A. Komenskoga. Na vjadanju također, da se je pjevalo prvi put pjesmu Preradovićevu: "Moja ljubav", koju je uglasbio gosp. Brajča. Melodija kratka oliči tako kraana, da su mnogomu suočio na oči došle. Optovala se jo više puta. Dakako da ido za to velika čast našim učiteljstvom-pjevadlom, a osobito "nasmjenu u slavu" gosp. Valontiću. Radost došjela je po vrhunac, kad jo u većem pristupi i na dijoni gosp. dr. Trinajstić, koji podupire sve što je ispođi dobro, i koji je osobiti prijatelj škole i učiteljstva, što je u krasnom zdravicom učiteljstvu pokazao.

Odpovjedana bijaše i carevka prije razstanka, koji bijaše težak, jer se dijelimo s braćom i prijatelji, a kojima provedemo ovom zgodom nekoliko krasnih enti.

Kod ove prilike sabralo se 2 for. 50 nov. za Bratovčinu hrv. ljudi u Istri i 2 for. 80 nov. za društvo sv. Cirila i Metoda, koji novas Vas gosp. uređnički ovdje šaljim, da ga izvolite dostaviti na dočinka mjestu.

Razgovor

medju Lukom i Martinom poli Pilju u porečkoj Novoj Vasi.

Mart.: Kako je kume Luka, kako ti služi zdravljicu?

Luka: Za zdravljicu dobro, a za drugo nalog i oholo, kako i svi drugi.

Mart.: Ti uvik tako govoris, ali svaki ne razumije kamo to gro.

Luka: Vidis, da današnji vas svit stoji na himbencosti. Sluga bi mao biti kako gospodar, služkinja kako gospodarica, težak kako kmet, a kmet kako voliki gospodin; on bi se lipa stia nositi, živiti bi stia dobro, tako bi stia svit, a ronđe su manje, speže jednako, ter na ovaj način se svit varca, i toga postane rovinja i zlo za sve.

Mart.: Sada sam razumio; zato dakle kakav je lani upušnja 3000 florini a Rigo 82.000! Hvala i čest budu našem glavnom gradu Poreč!

Luka: Mi je draga, da si me razumio, da svaka stvar u svoje mesto. Vidis, da oni kmeti, koji se još po staru drže, su kripti i sami gospodari svoje kmetište, a drugi, koji se drže toživo na modernu, su propali, i gospoda iz Poreča im su stavljači prid vratu od drženoga žoliza konfide.

Pomočnik razumio svaki čovik bi se moral zadovoljiti svojim stalištem. Ter se i u očetovaču moli: kruh naš svakidanjan, dej nam ga i danas. To će rođi, da meni dođe moj kruh i moje življienje kako kmet, polag moga primjerenja, drugom kako težak, tretom kako artizanu, četvrtom kako gospodinu, ali svakom polag svoga prizor-a. Sačuđenje vrime, ačko se natanko ne paži na svaku malu stvar, brzo te gre fuć, pošto u kući je uvik da potribis a vrh tijela u pladišu imamo volika. Zato je sudjelio tako, da sam kako i zidam na visek i u Turku somiji, tako da se nije moglo već živiti. Bogat hvala sad smo malo već na miru, ačkorem na još tuku, sam na drugi način. Nego svičam, d'ćem poći doma, da te nouđru, to i je bilo huj, nego da smo u Turku somiji, tako da se nije moglo već živiti.

Mart.: Da, ne zabi na kojoj si, da nobi nego predali ki smo plaćali 70 po sto adicijonalu za razširenje cimitora, pak ni danas dovršio nije, i kako mi se vidi, prije nego bude, čemo ga morati i držanom zagraditi, da nebude blago gazišlo po našim pokojnikib.

Luka: Nu, da kamo je pošlo onih 7000 florina, ča smo platili za adicijonalu?

Mart.: A što smo rokli prija? Ništo i pojili komisioni, ništo su porabili u druge svrhe, neki opto govor, če nekoj nisu platili, koji imaju eti platiti za to, a nas siromaše i benj brač stigli.

Luka: Kad su bili već toliki komisiji na njem, da bi mu bili makedi da lipu formu, kaši se grubio pristoj, tako su učinili, kaši spodobio zadnj kozoj stopi. Nego da bi i takovo jedan put svrili; ali zidari napred u mornu, pošto u kasi bedi nijo.

Mart.: Ma ja sam duža radi drugu operaju, da te farci zapri, jer da pogibljeno, da su struci, diktak iz toga se vidi, da neto da imamo plovac pošto u našoj Novoj Vasi ni van iz na njega mesta nije; bedi takodjer komuniti nije, da se nadini, ako i da se zapravo ili prodado finidu, i jedan put bude onoga, dija je.

Luka: Šada razumijem njihove besede da očeva unaprijed te zapovidati san gospoda. Njihova želja je, da se u tvaci gore, kako u Italiji i da se pre gangaju i kod nas popi, koga va tlačnjoj zemljii; da se ljudstvo poči vindi, da postane sužanjeto, kaši biće u privlačenju vremenom.

Mart.: Kako vidiš, za nas se niš noskri.

Luka: Da, osobito potiče zadnjih balcijonija i da se sve proti nama zarotir se nastoji, da se sami medju s tom taremo.

Mart.: Nesabli sevju. Ča nisu bili ono zime predložili u komunskoj sedi da se ustanovi, da ako se komu lo posliku, da mu svu kmeti skupa škola platimo; ali ipak se jo našli niki p štoni duhov, koji se je temu protiv. Luka: Hoćeš li zlobniji namire? Ne li se ogled dogoditi, da kli god b dini sam evao lozo poziciji radi mrežu proti našoj stranki, ili da mu je p tribi bedi, pošto je siguran, da onal mu ne uzmio grozdi ni grad ni p ronospora, i da to mu biti podpui plaćeno.

Mart.: Vidim i ja, da je sve proti nam neperono, i svu onu zlodu i mržnju koju oni imaju u svomu srdu, pričivaju nam.

Luka: To je civilizacija?

Mart.: Pred šest sedam lit nazad se mu malo, kmeti na Višnjanci, kic su delako od škole, i na Bočvaniči koji je nizmaja, izmali se pod platu u koga dövika, koši je njihovu dicu; seliš podučavali štiti, pisati i raduna sada već toga nestaju, jer su ga ne neprrijatelji stavlili u zator.

Luka: Ja bih roka, kako je moge pri po solju podučavati dicu, da mu more dopustiti to i sada, nego na susedi iz preveči ljužavi, koju imaju prame namire, nebi rada, da se nađe način svoj rođak; bi volila, i očtanu glupi u tmici, kako su b njihovi starici, da neznađu svoje glavom vladati, nego da drugi s njima vladaju.

Mart.: Ja vidim, da roditeljem po zemlji bi moral biti slobodno svoj diev podučavati, kada kli mora, poškola nimaju, dačće držim, da jo stvar hvalo vrjida, da si sam za nj nauč škroba, kada nima zato spože komu je provincija.

Luka: To je valjda zato, što onaj čovični zemlja ne učiteljstvuje.

Mart.: Ba, tor po gradovih koliki ei koji nimaju zemlja, zato svejedno daju lečio po kućah; ali snaiće čeči još redi, da jo u potribi avak oružje dobro. Ipak u Poreču je škola išpostor, bi se mogla potruditi, da vid kli i u čem se dieva podučavaju.

Luka: Vidis, kako se poznaju ropi i sadnjih balcijonija.

Mart.: Posnajem je sve to dobro; a ipak mi se čini, da potom nam je ništ lagije, jer prije je svaki izmaličav od najmanjega njihovoga cavatina d najvećega butigara i gospodinu. Ak si doša u Poreč, nisi bila siguran, d ćeš poći doma, da te nouđru, to i je bilo huj, nego da smo u Turku somiji, tako da se nije moglo već živiti. Bogat hvala sad smo malo već na miru, ačkorem na još tuku, sam na drugi način. Nego svičam, i svejedno se dobro prošivili; tor vidiš, kako se sada bolj gospodari i svejedno se pomoru doklićuju na što.

Luka: No, hvala Bogu, sada imamo naših ljudi u Poreču i Bedu, ki nas dobro zagovaraju i brane, i čime dalje tim više domo ih imati.

Mart.: Nekoči govorile, da nam je avo jedno, da je u Bedu Laginja ili da bi bila Kamalić.

Luka: To ni istina; tem anat, da deputati od talijanske strane nisu stali usnače, da se neodpre put talijanskim vino u naši asti, aki i nebi bili nisudinili, zašto kamo ih više, tamo pade; me se vidi, ki branii naše kmeteke interese. Radi toga cina vina je pala, još ga je poli nas dvi tretine za prodati, sad naprič se nahrapiti bira, a mnogim če vino za priko ostati, onda slabo za naše brižne.

Mart.: Pravo je pravo, zađ da je dođa Kamalić u Bedu, on bi bila drža a gospodom, jer nezna, da je siromašnina. A naša Laginja jo i sam potekl iz kmetijske kuće, pak je vidi u čemu kako se mi drugi mučimo i trudimo. Njega boli naše muke i naše trpljenje, pak nastoji, da nam se pomaze.

Luka: Pak nismo ni mi kmeti sami, ki trpimo, tor znač, šta se jo dogodilo našemu ljubljenemu Spindiću.

Mart.: Govorila sam a nije da, Bog mu daj ericu i zdravlje kadi god je. On nam je rekla, da je pripravila trpit i najveće muke za naše drugih, za svoj narod, samo da budemo pametni i poštani, da slušamo naše ljudi i da budemo složni i jedini.

Luka: Bog blagoslovio njega i njegove mudre besede.

Mart.: Amen, kumo Luka!

Franina i Jurina

Jur. Kamo Jure s vozišem i vricom?

Jur. Gram u Kaštilju po tolitar fermentune.

Jur. Hoditi dragi ti u Rakotole našemu Banđinu, jer oni mrkanat u Kaštilju jo zapravili, on plaća patentu samo za biti u listah.

Jur. Ča triba patentu plaćati za biti u listah?

Jur. Kad čovik nima imanja i neplaća štene na svoje ime, triba da se na kakov god način inženjera.

Jur. Kad so toliko napinje za biti u listah, mora za sigurno imati svoju korist.

Jur. To je njegov posao.

* * *

Jur. Ma krada niki ljudi Bogu vrimo u našoj podčestnosti.

Jur. Na kakav fokus pak?

Jur. Vajka imaju niko šeduto šekrete, jašim Martinovega Iača, sakupo malo prazne slame iz njihovih još praznih glava za ono puljko blago, da nebi još kropalo.

Jur. Donko to su lipi prezentanti?

Jur. Prezentanti dugouhatega Martina; predsjednik im je suri Proković, konziljaričar Cizović i moj lipi ženzo, a žkrivani niki Zohilović.

Jur. Po svetu bariju, sad sam siguran, da će Martinov polubuđe vred krepati od same sube slame.

* * *

Jur. Kadite poli vas kega va erikvi a tamanjom?

Jur. E, oni, kega je tokao, nedojdo va crkvu, jer mu smrdi popovski tamjan, pak se pusti incenzati doma s prahom.

Jur. Kako to?

Jur. Misto dobiti tamjan va crkvu, se pusti doma podprati od svojih berkaljera, da mu moraju biti brki još i danas prahi.

Jur. Vero je to nika nova užance pokaditi se, lego diserenje je ta, da ste prah i berkaljeri platili vi.

Različite vesti.

Zaplenja. Jučeršasji broj "Eduost" bio je zaplenjen rudi drugog članka pod naslovom "Nemška kolonialna politika u Austriji". Uredništvo priredilo je drugo izdanje, izpustiv zaplenjeni članak.

Zupnički Izpli položili su za porečko-puljsku biskupiju u Poreču dne 2. t. m. slijedeća gospoda svećenici one biskupije: Andrija Benig a župe upravitelj u Alturi, Anto Duručić župe-upravitelj u Pomeru, Fran Krušnik župe-upravitelj u Prenjaturi.

Gestitaju arđadno našim dićnim svećenikom na položenom ispitu, čelimo jim od srca, da bi brzo došli da stano služe da uzmognu svim silama posvetiti se duševnom i tjelesnom dobru našega nevoljnoga puka u onoj nezretoj biskupiji.

Koliko nam je poznato, imade već do sada dovet svećenika župnički ispit, koji uzalud uudiši za budi kojom župom, kojih imade po zadnjem šematsizmu 18 praznih i to svih deyefnacast hrvatskih župa.

Jac si ga i naopako, ako se Bog ne amiluje našemu siromašnomu puku u neštrenoj porečko-puljskoj biskupiji. Smiluj nam se Božu! Smiluj se nam!

Izlet u Divaću i Šenožec. "Slovenska Crnolica" u Trstu priredjuje dne 29. t. m. izlet u Šenožec, detinju u Divaću.

Istjetnički za Šenožec odputovati će državnom željeznicom u 7 sati 50 časova u jutro iz Trsta do Divaća, odakle će na vozovih u Šenožec, gdje će biti zajednički objed u gostionici g. Mušića.

Druži dio izletnika t. j. oni za Divaću odpetlji će se istom željeznicom u 2 sata 30 časova po podne iz Trsta u Divaću, gdje će se sastati sa izletnikom iz Šenožeca, koji će se povratiti u vrt gospodina Maganaja u Divaću neproti crkvi.

Govori se, da će kod izleta sudjelovati i nekoliko naših boljih pjevača, što je hvalevredno. Odbor pobricuti će se također za ugodnu zabavu u Divaću, to se nadamo, da će se izletnikom pridružiti i naši rodoljubi iz Divaća i okolice.

Plemeniti darovi: Velež, g. Karlo Miklavčič, župnik u Žminju, podario je družtvu "sv. Cirila i Metoda" kroz osom godinu pristojenih u Istri 100. na čest slavenskim apostolom, koji neka izprose milost od Boga, da se u sv. vjeri slože slavenski plemena.

Velež, g. Ivan Cotolj, kapelan u Kaštanaru, podario je istomu družtvu za 25 kigr. raznovrstnih knjiga, među ovimi i molitvenika, izraziv želju, da bi se te knjige podigli modju nevoljnim Slovencima u Koruškoj.

Iz Žminja pišu nam polovicom junija. Kako ste već javili, pobjedila je kod zadnjih občinskih izbora dne 1., 2., 3. i 4. t. m. ejsino istarsko-hrvatska stranka.

Krnješko-sarenjačka stranka povukla rogove u se, sakriva se u svoje, u tijecu i apaltice i apaltice. Čušku, koju smo joj dali prigodom predzadnjih občinskih izbora i kod izbora za carevinsku vječe, zapamtila si jo dobro, pak sada neka "šudija", kako će mrzke Hrvate iz občine otjerati. Delija — dopisnik poreške "babice" — neima "kurjuša" da njoj javi ejsino pozar "del partito istriano", koji obстоje, što se tides naše občine, same u smislu glavi laži-dopisnika. Kod izbora sa III. tijelu glasovalo je naših 91, u II. tijelu 67, a u I. 22. Svi predloženi zastupnici bijahu i odnoglašeno izabrani u eva tri tijela. Skvaka čest našim dićnim biraćem. Čime se konstituira novoizabrano zastupstvo, javit ćemo vam.

Uvoz talijanskoga vina u našu državu. Dne 2. tekudega mjeseca primili je talijanska zastupnička kuća predlog, da se opunomoći vladu, da uporabi poznatu stavku (klausulu) trgovčkoga ugovora između Austro-Ugarske i Italije o "vrijenju carinu na vino. Od sada će se uvužati talijanska vina u našu državu na carinu od for. 3 i 25 nvč, dodim su do sada moralu plaćati kod naš talijanska vina for. 20/75 po hokotitru. Da će taj korak talijansku vlado zadovoljevati, da nekoči učište u taj ugovor talijanski vlastajući krugovi Istro i da su za njega glasovali talijanski zastupnici Istro na carevinskom vječe u Boču.

Iz Dobrinja pišu nam dne 10. junija 1892. Veleuđeni gospodine! Neizm. baš osobitih novosti, ali i ovo, što imade, vredno je zabilježiti. Naša Ijetina prilično dobro kaže. Grožđa pokazalo se ne baš mnogo, ali ono što je, ispeo jo. Sač upravo evate. Proti peronopori škropilo se maline obično, jer narod zbilja uvidio korist toga.

Do sada se još iste bolesti neopaza,

pak nedao Bog ni unapred, jer je lani na vješkim mjestima sve izgorilo. Nego što nas najviše straši, jest šloksera, koja se je u posljednje godine u Puntarskoj občini pojala, a u ove godine, kako kažu, već dosta velik prostor okušila, tako da će po izjavu vještaka doskorci cieli otok biti poplavljeni tim božjim blidom, proti komu pomoci nema. Poduzelo se je zbilja neko mjerje, da se širojne zapisri, al naš je strah, da sve to neće koristiti, jer smo si na otoku na blizu, a ljudi treba da jedan s drugim goće, pak opet nije izključena mogućnost, da nje nešma i po drugi občini, samo što se još možda nije opazila. Za cieli otok slabo, al za Puntat po gotovo, komu je vino u njemu može se kazati jedini prived, pošto tamožnica posevo kamenito to da drugo nije. Preporučimo se svemogućem Bogu, koj sve može, jer drugačije loši i naopako.

Od veća, koga se u ovoj občini još njeved od otoku projavlja, je malo. Jeljake ne bude ni jedna, nu to bi se još pregrijelo, jer ono običaj svake druge godine obrodit, a lani bilo ih dosta, nu strahu nje, da ih nebude niti do godine. Na hale u gusjaricu i tako ih obrestile, da izgledaju kao po zimi. Trešnja je srednje kruška, a kruška malo. Uljike ovatu, da je miltota, samo da Bog uzdrži plod!

Jos u vam njeto pobližega javiti o ostvareni pok. Šušića, odvjetnika u Zagrebu, a rodom Dobrinjen, o kojem ste u kratko već izjavili u "Našoj Slogi". Isti ostavio je baš ejsino stipendiju za svoju rodbinu. Sve svoje imanje, eastojeću, iskoristio je za razvoj obveznice, u uložaku pri raslinjicama i iz privatnih zadružina, pušta dosmrtno svojoj supruci, nu posje u nožnjem smrti imade se sve to eksplopati i novod predsteti o. kr. namjinstvu u Trstu, koja će ravnati štipendijama. Ove će poko biti tako uređene, da će dievo (dakako samo iz obitelji Šušić) dini stupi u pušku školu, učiti učim 800 for. godišnje podporu. Kad predjо u srednju školu 400 for, a na sveobuhvatnu 500 for. Svakomu je stavljenju na volju, da si ikavere stali u posloj, no izključiviti niti liepo unjetnosti. Počinjite jo time htio posve obezbediti život učescomu se mladiću, da mu se nobude trebalo boriti za svakodanji obstanak, već da se posveti samo naući, što je on bivši od posve siromašnih roditelja, najbolja ikusina. Da se pak nedogodi kakva pomutnja u dijeljenju tih štipendija, sastavio si je sam zaključak. Jedino da obitelji Šušić izazove, tad pušča polovicu sveto rodnoj občini Dobrinjen, koja ima uređiti od tega štipendije za učeće se najsmrtonosnije u najbolje djake, a drugu polovicu carskoj ruskoj akademiji za unapredijavanje književnosti, imenito hrvatske. Raduna se, da će biti oko 80 hiljada ostvareno i arotan osaj, koga takav štipendij zapade. Množili se u našem narodu takvi dobrovlati!

Iz Oprtija polovicom junija. Gospoda spopala državica zbog izbora. Kmetovi pošteni odbili su odlučno s njima kompromis, znaajući, da bi se starini lijam ostali kratkimi rukava. Što da čine sada gospoda? Ne fali ako ne da iz kože skoče; vide, da njim je voda do ustiju došla, pa su hvaljati svegi i svata, sato da si Vladu produle i sposo. Občinsko glavarstvo neće da dade prepis liste, skoprom mu je nealoženo, da ga mora dati; ono rekurira na vise oblasti samo da izbore zavleće. Ovdje se namente pitanje: zašto krati občinsko glavarstvo propis liste? Ako je lista u redu, bili propis liste mogao što neškoditi talijanskoj stranki? Nebi. Nu bit će pravljivo; liste je vodim dijelom izkrivljena i stoga krati občinsko glavarstvo propis liste, znajući, da bi naši čestiti kmetovi zahtjevali izpravak. Občinsko glavarstvo vidi, da poštenim i zakonitom putom na može do pobjedo talijanska stranka, to se služi stoga svakovrstnim splotkarenjem, strančarenjem, zadirkovanjem, nu bit će i to u tom kraj. Gospoda bježao ka mahnita od Irude i Pilata; matne, obedičuju, mažu, lažu, orne, nagovaraš. Da bi mogli dati lagiju do pobjede, nastaje podupriči večko naše pravke iz Gradina i Ždrenjane, i red bi, kako kola glas, da u tom postu uspijevaju. Da Jim bude pobjeda što sjogurnja, stavlji su se pod okrilje gospode bujake, koja jih u posljednem postu poslužila. Govore, da ako izgubio sada občinsko glavarstvo, radi nepoznati učenja njegova jezik, bili bi uzne avocenci istarski talijanac. Sad se oni na svu našu hvalo, da su činili Spindića sa službe skinuti, da su činili našo čestito kmetovo i drugu zatržiti za više godina; svuda i svagđe da su naš oslogašili i pogrdili. Ti ludjac govore našom puku, da su nas predobili i unapred da će nas proći volja htjeti biti Hrvati, jer da neškodimo podporu kod njednoj oblasti. Da sta toliko plitko glave, tim sami još izjavljaju. Šta nevidita, da svaki dan zemlje gubiti i da napokon sami ostajete "busoniran". Niste naši ni drugi s tim ni potukli ni pobjedili, jer mi smo živi i zdravi. Znajte napokon, da prtimantu jache, sve to više skake.

Kmet-čitatelj.

*) Tiskamo kako je pisano, da oskopljuje i druge na dopisivanje, to da se vidi, kako štakom govori naš puk na Pulejšini. Op. Ured.

Narodno pjevačko društvo u Mostaru priređuje u slavu otvorenja društvene čitaonice u nedjelji dne 8. srpnja 1892. u društvenim prostorijama zavara sa vrlo bogatim programom. Milodare prima sa zahtvaljivošću društveni predsednik F. Angelio Nudić, te će se objavljaniti u hrvatskim glasilima. — Ulasna cijena za I. mjesto 80 novčića, za II. mjesto 50 novčića. — Podatak točno u 8/4 sati na veler.

Krasno blago. Čestiti naš rodoljub g. Petar Božjak iz optopljivih Brda pročao je nedavno dva juričića-dvojka od 1 godinu i 8 mjeseci za for. 382. Juričić kupio jo g. Dragutin Šuranić, posjednik na Tiočanđini. Istri goji juričića, kojemu je sada 5 mjeseci, te bi svatko rekao, da mu jo bar 10 mjeseci. Krasno blago hvali najbolje vrednoga gospodara.

Javna zahvala.

Svim, koji me je blagohotno sjetio prigodom mog imenada radi stvari, koju zastupam, ja se ovim najesrađnije zahvaljujem, te sve najskrejne pozdravljam.

U Beču, 22. junija 1892.

Vjek. Spinčić,
zastupnik naroda.

Javna zahvala.

Predragim mi znaceno i prijateljem, koji se tečajem moje težke bolesti toliko za mena zauzimao, to operativjenuo stradano mi estitatu, najskrejnu hvalu.

Poseban, iskreni i srdčenu zahvalu izričim ovim voloč. gosp. dru. Franu Mandiću, liječniku u Trstu, koji je vještakom baš rukom grđnu moju bolest uprav usred srca pogodio, to tim meno iz nejveće pogibelji izabilo. Bog mu plati!

Karkavac, dne 20. junija 1892.

Jakov Ladavac v. r.
nadzupnik.

Istrjski brojevi

Dne 15. junija.

Beč	5	38	70	17	46
Grac	55	40	61	63	78
Temešvar	35	47	15	74	34

Dne 21. junija.

Brno	1	88	10	73	83
------	---	----	----	----	----

Moje skladište strojeva nalazi se u TRSTU, ulica Zonta br. 5.
pod tvrdkom:

ŽIVIC i drug.

(Schiwitz & Comp.)

U skladištu dolaze često tobožni kupci, koji obaju strojeve, te poštuju je dobro pravo i sami za cijeni, izraze svoje nezadovoljstvo, jer da su loše strojeve drugdje kupili, a moći da su bolji i cijeniji. Kupuju mačku u vredni, neponaučeni ni predmeta, kojega kupuju, ni aguta, putem kojega — nipošto putem tvořilaca — naručuju. Dođo li naručina dobra ili loša, moraju ju pridržati i arotiti biti, što nisu izgubili prodaju.

Molim gospodu posjetnike, neka dodiju prijene gođu kupuju strojeve drugdje, u moje skladište, pogovoriti come se, ta moni jo brija, da skrakova dobro poslužim; živim u pokrajini i od zemljaka, koji nisu u pogibiji, da će mi biti pravirati.

Molim rodoljube, neka se drže načela: Svoj i k v o j i m , te da popoduprije ljudi, koji nisu možda crno to nam inači škodi.

Preporučam mlatinice i čistilnice žita, sisalnice za svaku porabu, te saksirštinski strojevi i što na nje spada.

Moje Streljake proti peronospori pokazale su u saksu najbolje.

Izradujem vodovode, tvornice i t. d.

V. M. Živic,
inžinir.

Ulica sv. Katerina br. 3

Bogat izbor

pečata od kaučuka i kovnih, jednostavnih i umjetničkih počata za urođe, razne urezivanja, kovnih tablica za stanove, ključ, tvoriva, velikih pečata za označavanje poštala, monograma, ornala, nosibrisavog za pečato itd. za najčešće cijene. — Prodavati i agenti dobiju dobar popust. U pokrajini idu poslijeko uz pouzdanu.

G. BATTARA i dr.

TRST 5-52

ulica sv. Katarine br. 3.

Tvornica pečata i sličnih predmeta.

5 do 10 gold.

gotovog sasluška na da brok kapitala in rizika ponosi neka moćna banka bila vaskartorija, ki so luči bavili s prodajo postavljeno dovoljnih srećek in dravnih papirjev. Ponudio je posljedi pod „Luce na Aphoneon-Expedition von L. Danneberg, Wion, I., Kumpf-Gasse, 8-10“

Izdavač i odgovorni urednik Mate Mandić.

Drogerija

Augusta Rizzoli-a

ulica Malcantoni br. 13 u TRSTU.

skladišće svjeća voćnih, ljekovitog ulja, mineralnih voda, raznih ornala, boja i kistova, sapuna mirisavih i boja za pranje.

Katolici!

Pomožite mi u ovdajoj velikoj, nu posvojenoj občini Pisa na mjesnu sudsadržinu, slike i prošnju i predajte kapalo, sagraditi crkvu. Na 1. oktobra treba biti raspodjelo gradnje, ali nekadom jošte niti polovicu potrebitih novaca. Svaka i najmanja podpora doći će mi dobro.

F R A N K 2-10

čupnik kod Sv. Pia

Berlin, Pallisadenstrasse Nr. 78.

Fran Epron

ulica Arcata.

Slikar znakova, svake vrsti grbova, dokoracije umjetničkih, slikanih stakala, drva, mramora i prozirnih slika.

5-52

FILIJALKA

c. kr. priv. avstr. kreditnoga zavoda
za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplačila.

V vredn. papirjih na V napeljeneh na
4-dnevni odmak 2 1/4% | 80-dnevni odmak 2 1/2%
6% | 8% | 8-mesecni | 2 1/2%
80% | 8% | 6% | 2 1/2%

Vplačevanja avtar. vrednotnim papirjem, katere se nukajajo v okroglu, pripravna no nova obrošna tarifa na temelju odpovedi od 17. in 21. odsnosno 12. januaria.

Okvirni oddel.

V vredn. papirjih 2 1/4% na vsako vrsto.
V napeljene brok obresti

Nakaznice

za Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Tropovo, Roko kakor za Zagreb, Arad, Bielitz, Gablonz, Graec, Hermannstadt, Innsbruck, Celovno, Ljubljana, Ilino, Olomouc, Reichenburg, Basa in Sisogngrad, brez troškov.

Kupnja in prodaja

vrednotij, diviz, kakor tudi vnovčenja kuponov 24-12 pri odbitki 1% provizije.

P r e d u j m i .

Sprejemajo se vsakovrstne uplačila pod ugodnimi pogoji.

Na jamčevne Italije pogoji po dogovoru, z odstojanjem kreditna v London ali Parizu, Borljanu ali v drugih mestih — provizija po pogodbah.

Na vrednosti obresti po pogodbah.

Uložki v pohranu.

Sprejemajo se v pohranu vrednotni papirji, slat ali sloborni denar, inozemni bankovi itd. — po pogodbah.

Naša blagajna izplačuje nakaznice narodne banke Italijanske in Italijanskih frankov, ali po dnevnom cursusu.

Trst, 18. maja 1892. 12 24

Skladišće ulja, očeta i sapuna

Ermano Marich-a

ulica Campanile br. 7, nasproti pravoslavnoj crkvi u Trstu. 2-16

Maslinovo ulje, vinski ocaci i raznovrasti sapuni za peraćice. Engleska soda, perlina i slično. Sva dobiva u zajamčenje cijene.

Povlaštena mejnarnodna agencija za potovanje

z dekretom kr. ug. vlade 26/4 1891. št. 1799, P. S. III.

Dragotin Pirelli

(Carlo Pirelli) — Reka, Via del Lido 537 vis-à-vis il molo Adamich.

Prodaja vojnij listov:
za vsako mesto preko morja ali kopnega (listki za II. razred po znanih cenah). Izdaje liste za tja in nazaj za jedan leto z obrestmi po 20%, in to po cenici, katerega si budi ovropskega ali američkega društva.

Izjava vojnje listke (biglietti vi passaggio) za Ameriku: preko Havre, preko Anversa, preko Bremena, preko Hamurga, preko Liverpoola, preko Glasgow in preko Southamptona. — Za Afriko: preko Genove, preko Marsilije, preko Lione, preko Londona i preko Dartmoutha. — Za Australijo: preko Genove, preko Bremena, preko Anversa i preko Hamurga. — Za progo Iquique (id.). — preko Genove i Montevidea, preko Hamburga upraz kroz Magellanovo tijelo i preko Hamburga, Colon (Colon, Panama, z telefonom) Panama, Iquique, id. prek morja po znanih cenah.

Potnikom ni treba, da zahtjevajo navedeno vojno karto, niti da mislijo za razred all položno kaparo. Dostoji je, da dejobje k agenciji na Reki ter da kupuje kartu, potem morejo v vremenu mesta ostati, kjer jim je drogo da kjer odhaja parobrod ob dnevnih, dočasnih ino z a g e n c i j e . Agencija boste pazila na točna odlha

za dobro vratno na parobrodu. — Jamči se za točen odhod, kakor je označen na potni karti in povrnil se stroški, ako se sakasi po krovni agencije, t. j. ako ne prispuje o pravem času v dočasno mesto, vendar tega, ker so jo agencija zmotila v ratovanju, koliko časa traži telefonska vozila ali pa, da ni več prostora na parobrodu. — Ker imamo agencijo v New-Yorku Urugri agencija boste reška illinoiski karte po najbližji ceni za vsako mesto v Novi Ameriki.

Za vsake odredjene mesto izdava ta agencija vojnje karta.

Gori, ozemlja agencije, daje pojasnila glade cene, kakor globo dneva in mesta odhoda.

Preskrbišja zabele

za prilagoj in blago za vsako mesto, po morju ali po kopnem. Zvezavate se po polverčevati o vsaki stvari, koja bi bila morda izgubila ali pozabila po pošti v Ameriku ali kom drugam.

III

Svi strojevi za poljodjelstvo vinogradarstvo i voćarstvo.

kao takodjer svakovrstne druge strojeve i oruđja za poljodjelstvo, vinogradarstvo i voćarstvo itd. novog Izvrstnog ustroja razpošilje najesftinije

IGN. HELLER u Beču,

2/2 Praterstrasse 78.

Ilustrirani katalog i zahvalna pisma v hrvatskom, njemačkom, talijanskem i slovenskom jeziku pošiljaju se na fužu kopplano in franko.

Strojevi davaju se na paketi — jamči se za njih — pogedbe su povoljne.

Cene su iznova snizljene!!!

7-20

Tiskarna Dolens.